

★ DOBRÁ NOVINA

MÁ NOVÉHO RIADITEĽA

Ďakujeme Marošovi Čaučíkovi,
predstavujeme Daniela Fialu / s. 3

★ VYZERALI BEZRADNE,

DNES NA NICH VIDÍM SEBAISTOTU

Rozhovor s Ruth Nyaloliovou o mladých
matkách s novou perspektívou / s. 6 – 7

★ KORONAKRÍZU

PREŽÍVAME SPOLOČNE

Ako pandémia COVID-19 zasiahla projek-
tových partnerov Dobrej noviny / s. 16

DOBRÉ NOVINY

DOBREJ NOVINY | 2020

KOLEDNÍCKE NOVINY VYDÁVA eRko – HNUTIE KRESŤANSKÝCH SPOLOČENSTIEV DETÍ / 26. ROČNÍK

MARY BALUKOVÁ V SVOJEJ PRACOVNI NA PRIEDOMÍ,
SNÍMKA JOZEF MAGDA, 2020

Prežívame pohnuté časy nádeje

DANIEL FIALA, RIADITEĽ DOBREJ NOVINY

Na začiatku roku 2020 nikto netušil, čo nás v ňom čaká a neminie. To, čo teraz poznáme ako globálnu pandémiu koronavírusu, si sotva niekto vedel predstaviť a nieto sa pripraviť na jej následky.

Dnes vo vedomí, že nemáme všetko vo vlastných rukách a častejšie sme odkázaní na koordináciu a pomoc zvonka, či už v zdravotnej alebo ekonomickej situácii, sme sa akoby priblížili životnej situácii ľudí, ktorých Dobrá novina podporuje prostredníctvom lokálnych projektov v Afrike. Denno-denne zažívajú nedostatok a žijú v obmedzeniach, ktoré spôsobuje chudoba.

V 26. ročníku Dobrej noviny s hlavnou témou *Aj mama chodí do školy* predstavujeme mladé matky, ktoré v zložitej situácii vstali a s nádejou kráčajú v ústrety lepšej budúcnosti. Prijali pomocnú ruku pracovníkov Katolíckej charity v arcidiecéze Tororo a učia sa rôznym remeslám, ktoré im zabezpečia príjem a každodenný chlieb pre rodinu. Nech sú pre nás tieto odvážne ženy povzbudením a príkladom, ako sa napriek ťažkému bremenu nevzdávať a s vytrvalosťou pracovať na sebe i pre druhých.

Dobrá novina zaznamenala tento rok veľký míľnik. Jej zakladateľ Marián Čaučík po 25-tich rokoch skončil svoje pôsobenie ako riaditeľ programu Dobrá novina a po takmer 30-tich rokoch práce v eRku – Hnutí kresťanských spoločenstiev detí odovzdal žezlo ďalším.

Podobne ako sa ďakuje umelcom, aj ja chcem režisérovi Marošovi zo srdca poďakovať za jeho

celoživotné dielo. Pre mňa je zázrakom, že dokázal rozbehnúť Dobrú novinu v období, keď Slovensko ako transformujúca sa krajina nepatrilo medzi bohaté štáty a myšlienka solidarity s núdznymi na inom kontinente nemusela mať veľké šance na úspech. Niektorí by povedal „odvážnemu šťastie praje“, ja si skôr myslím, že „ak Pán nestavia dom, márne sa namáhajú tí, čo ho stavajú“ (Ž 127). Preto viac ako odvaha je pre mňa vzorom Marošova dôvera v Božiu prozreteľnosť a jeho schopnosť rozlíšiť Božie pozvanie do služby.

Vedenie Dobrej noviny preberám po rekordnej zbierke i v náročných časoch korony. Predo mnou je teda viacero výziev a vnímam veľkú zodpovednosť za celé dielo Dobrej noviny. Prosím vás všetkých o modlitby za Dobrú novinu, aby sme spoločne prinášali požehnanie a nádej ľuďom na Slovensku i v Afrike.

SPRAVODAJSTVO

Jakubiansky koledník priniesol obetný dar Svätému Otcovi

TEXT: DARINA MAŇUROVÁ

SNÍMKA: CRISTIAN GENNARI
PRE KINDERMISSIONSWERK, 2020

Hoci zavítali slovenskí koledníci na prelome rokov 2019/2020 do Ríma už po štvrtý raz, vďaka pozvaniu do sprievodu s obetnými darmi počas novoročnej svätej omše so Svätým Otcom Františkom v Bazilike svätého Petra vo Vatikáne bola táto návšteva ešte o čosi výnimočnejšia. Koledníkov zo Slovenska zastupovala skupinka z gréckokatolíckej farnosti Jakubany pri Starej Lubovni. Obetný dar niesol Adam Faber spolu s nemeckými koledníkmi Piou Hammovou a Sofiou Breuerovou. „Bol to pre mňa nezabudnuteľný zážitok,“ povedal Adam bezprostredne po skončení svätej

▲ ODPOVZDAŤ OBETNÝ DAR SVÄTÉMU OTCOVI BOL AJ OKAMIH PLNÝ NAPÁTIA, KEĎŽE NA TROCH KRÁLOV HLADELI VŠETKY KAMERY AJ PRÍTOMNÍ V BAZILIKE

omše nemeckým médiám a neskôr aj pre *Lubovnianske noviny*. Okrem Adama tvorili kolednícku skupinku Miriam a Kristína Vaľková, Radoslav Štucka a Andrea Vaľková, ktorá deti sprevádzala.

Medzi ostatnými koledníkmi z Nemecka, Rakúska, Južného Tirolska, Švajčiarska a Maďarska boli jakubianski koledníci neprehliadnuteľní aj svojím tradičným chlapčenským krojom. Jeho súčasťou boli chološne, nohavice z ovčej vlny, a tkaná košeľa prepásaná stuhou. Na hlavách sa im vynímali krásne čakoly s ikonami, hviezdami a stuhami. Ide o jedinečnú storočnú tradíciu.

Jakubianske piesne a vinše v cirkevnoslovenskom i rusínskom jazyku potešili prítomných v Pápežskom slovenskom kolégiu sv. Cyrila a Metoda, kardinála Jozefa Tomka, pracovníkov na slovenskom veľvyslanectve pri Svätej stolici aj v Švajčiarskej garde.

V éteri Vatikánskeho rozhlasu odznela okrem iného aj koleda *V Viflejemi novina*. Spievanie tejto vianočnej koledy stálo život blahoslaveného Metoda Dominika Trčku, o ktorom práve pripravovali reportáž, a tak si ju poslucháči mohli vypočuť v podaní jakubianskych koledníkov Dobrej noviny. *

Laudato si' týždeň

TEXT: DANIEL FIALA

SNÍMKA: ERKO-HKSD

eRko sa rozhodlo zapojiť tento rok do celosvetovej kampane *Laudato si' týždeň*, ktorá prebiehala od 16. do 24. mája 2020. Jej cieľom bolo pripomenúť si piate výročie napísania encykliky Svätého Otca Františka *Laudato si'* o starostlivosti o náš spoločný domov, ktorú 24. mája 2015 pápež podpísal ako svoj list adresovaný veriacim i všetkým ľuďom obývajúcim túto planétu. Svätý Otec pozval zapojiť sa do tohtoročnej iniciatívy, aby si kresťania uvedomili, že starostlivosť o náš spoločný domov je osobnou zodpovednosťou každého človeka. V svojej videopozvánke pápež položil otázku: „Aký svet chceme zanechať tým, ktorí prídu po nás, našim deťom?“ Keďže aktivity eRka, ako i celý program Dobrá novina sú motivované sociálnym učením Katolíckej cirkvi, členovia metodického tímu a pracovníci Dobrej noviny pripravili na celý týždeň podnetné

▲ ČLENKA ERKA ZUZANA HALLOVÁ PRIPRAVILA LOGO PRE AKTIVITU ERKA POČAS KAMPANE LAUDATO SI' TÝŽDEŇ.

zamyslenia o ochrane životného prostredia i zaujímavé aktivity pre deti. Detské aktivity sa stali súčasťou ponuky MINIdigi DOMA, ktorou eRko reagovalo na prerušenie stretávania detských skupín vo farnostiach. Dobrá novina zase na svojej webovej stránke priniesla blogy s ekologickými zaujímavosťami a tipmi, ako môže každý človek chrániť náš spoločný domov, teda Zem, celú prírodu a všetko stvorenie, ktoré Boh dal človeku do správy. Oslavy piateho výročia encykliky *Laudato si'* vyvrcholili spoločnou modlitbou, v ktorej sa veriaci celého sveta spojili v nedeľu napoludnie 24. mája 2020. *

Prerušené pracovné cesty do Afriky

TEXT: DANIEL FIALA

Epidemiologické opatrenia krajín celého sveta obmedzili možnosť vycestovať do zahraničia aj tímu Dobrej noviny.

Posledné monitorovacie cesty stihli dvaja projektív manažéri absolvovať tesne pred vypuknutím pandémie v Európe a vo februári tak mohli navštíviť projekty v Ugande a kenskej Turkane.

Momentálne platí rozhodnutie eRka-HKSD o zrušení všetkých pracovných ciest do Afriky do konca tohto roka, keďže situácia v afrických krajinách z pohľadu obmedzení voľného pohybu i možnosti nákazy predstavuje naďalej bezpečnostné i zdravotné riziko. *

PREDSTAVUJEME

Dobrá novina má nového riaditeľa

TEXT: MARTINA GROCHÁLOVÁ

SNÍMKY: ARCHÍV MARIÁNA ČAUČÍKA,
ARCHÍV DOBREJ NOVINY

Po štvrtstoročí nastala v roku 2020 výmena na poste riaditeľa Dobrej noviny (DN). Jej zakladateľ a riaditeľ Marián Čaučík sa rozhodol ukončiť svoju dlhoročnú službu pre Dobrú novinu a štafetu odovzdal novému riaditeľovi Danielovi Fialovi. Marošovi v mene všetkých koledníkov i pracovníkov Dobrej noviny ďakujeme za všetko, čo pre Dobrú novinu doteraz urobil a želáme mu veľa správnych krokov na ďalších životných cestách.

Marián Čaučík

- Narodil sa v roku 1965 v Bratislave.
- Vyštudoval Telekomunikačné systémy na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave a Manažment neziskových organizácií na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici.
- Býva s manželkou Zuzanou v Bratislave.

* Ako a kedy vznikla myšlienka založiť Dobrú novinu a ako Dobrá novina ovplyvnila tvoj život?

Keď sme na Slovensku rozbehli eRko, viacerí sme v srdci niesli túžbu dať deťom rozmer solidarity a možnosť pomáhať ľuďom, ktorí žijú v rozvojových krajinách v oveľa ťažších podmienkach. Konkrétnu príležitosť sme dostali cez príklad rakúskych priateľov, ktorí organizovali každoročnú Trojkráľovú akciu (Dreikönigsaktion). Tak sme sa v roku 1995 rozhodli, že by sme vianočnú kolednícku akciu pripravili aj na Slovensku. Prvú Dobrú novinu sme vnímali ako veľké požehnanie.

Odvtedy sa Dobrá novina stala naplno súčasťou môjho života. Ako postupne rástla, viac času a energie vyžadovala nielen príprava a priebeh

koledníckej akcie, ale najmä vytvorenie vzťahov s novými partnermi v Keni, Ugande, Južnom Sudáne a postupne aj ďalších krajinách. Potrebný bol dohľad nad tým, ako sú použité vykoledované peniaze a tiež postupne rástli medzinárodné vzťahy s cirkevnými a mimovládny rozvojovými organizáciami. Za 25 rokov Dobrá novina silno ovplyvnila môj život, za čo som veľmi vďačný.

* Ktorá projektová cesta do Afriky bola pre teba najkrajšia a prečo?

Asi to bola prvá cesta v marci 1998, keď som spolu s rakúskym kolegom Wolfgangom Böhmom navštívil Ugandu, južný Sudán a Keňu. Cítil som veľkú zodpovednosť, lebo som išiel na cestu ako prvý zástupca Dobrej noviny.

Azda najsilnejšie na mňa zapôsobila cesta do Rumbeku a ďalších misií v južnej časti Sudánu, krajine, ktorá bola vtedy v občianskej vojne. V tom roku vypukol v Sudáne aj hladomor a katolícka diecéza Rumbek sa odvtedy stala jedným zo stabilných partnerov našej koledníckej akcie.

* Aké sú tvoje plány do budúcnosti?

Dobrú novinu budem rád sprevádzať aj ďalej, hoci z väčšej diaľky a formou dobrovoľníctva. Chcel by som ďalej svoje sily venovať verejnej službe. Aj cez Dobrú novinu som zažil, že angažovaním sa v cirkevných alebo mimovládnych organizáciách môžeme veľa urobiť. No mohli by sme byť oveľa ďalej, keby politickí lídri využívali svoje postavenie a moc na službu pre spoločné dobro. *

Daniel Fiala

- Narodil sa v roku 1988 v Trenčíne.
- Vyštudoval Medzinárodné ekonomické vzťahy a Hospodársku diplomáciu na Ekonomickej univerzite v Bratislave.
- Býva s manželkou Monikou a tromi deťmi v Korytárkach (okres Detva).

počas štúdia na gymnáziu, to si už presne nepamätám. Odvtedy sme aj s mladšou sestrou pravidelne sprevádzali skupinku koledníkov v našej farnosti.

* V čom ovplyvnila tvoj život dobrovoľnícka skúsenosť v Keni?

V lete 2012 som na tri mesiace odišiel ako dobrovoľník do kenského hlavného mesta Nairobi. Keďže som sa počas štúdia na vysokej škole zaujímal o rozvojovú spoluprácu, bolo pre mňa najväčšou motiváciou vidieť, ako to reálne funguje, čo znamená život v rozvojovej krajine a ako funguje pomoc, ktorú organizuje Dobrá novina. Ten vplyv mal dva rozmery. Po prvé sa vo mne prehĺbila chuť pracovať v tejto oblasti a pomáhať ľuďom žijúcim v rozvojových krajinách, čo sa naplnilo v mojej práci pre Komisiu Dobrej noviny a teraz v úlohe riaditeľa DN.

A druhý rozmer bol osobný – kamarátka, ktorá sa cez Dobrú novinu dostala do Kene ako dobrovoľníčka v rovnakom turnuse ako ja, sa o dva roky stala mojou manželkou. Teda dnes ako ria-

diteľ Dobrej noviny a šťastný manžel i otec môžem povedať, že táto dobrovoľnícka skúsenosť zohrala v mojom živote zásadnú úlohu.

* Prečo si sa rozhodol vymeniť lukratívnu prácu za prácu pre Dobrú novinu?

Z pohľadu stálej a dobre platenej pracovnej pozície som naozaj opustil lukratívnu prácu. No pre mňa bolo dôležitejšie ponúknuť pomoc Dobrej novine v jej ťažkých časoch. Bolo to obdobie po nešťastnej havárii lietadla v Etiópii, pre ktorú sme stratili našu kolegyňu a kamarátku Danicu Olexovú, vtedajšiu projektovú manažérku Dobrej noviny.

Ako predseda Komisie Dobrej noviny, čo je dobrovoľnícka pozícia, som ponúkol riaditeľovi DN a predsedovi eRka svoju pomoc a dohodli sme sa, že dám výpoveď a nastúpim do tímu Dobrej noviny už ako zamestnanec eRka. V tom čase už riaditeľ DN Maroš Čaučík zvažoval, že jubilejný ročník bude jeho posledný, a tak mi na necelý rok zveril vedenie pracovného tímu a v tomto roku i vedenie celej koledníckej akcie. *

* Kedy a akým spôsobom si sa prvý raz stretol s Dobrou novinou?

Prvý raz som sa s Dobrou novinou stretol ako chlapec, keď nás pán farár pozval do koledovania. Bolo to buď na konci základnej školy alebo

KOLEDNÍCI

Čím žila Dobrá novina v 25. ročníku

TEXT: MIROSLAVA SELECKÁ, DANIEL FIALA

SNÍMKY: ARCHÍV DOBREJ NOVINY

▼ Stretnutia zodpovedných osôb

Uskutočnili sa ako každý rok na začiatku novembra 2019 vo všetkých diecézach s cieľom informovať zástupcov z jednotlivých farností a filiálok o téme a aktivitách 25. ročníka Dobrej noviny. Počas stretnutia sa dobrovoľníci dozvedeli o podporených projektoch a prevzali si materiály na prípravu koledovania. Na deviatich stretnutiach sa zúčastnilo 186 zodpovedných a sprevádzajúcich osôb.

▲ NA STRETNUTÍ V RUŽOMBERKU ABSOLVOVALI ÚČASTNÍCI AJ KRÁTKY MEDIÁLNY TRÉNING A AKTIVITU O POŽEHNANÍ POMOCOU PRINESENEJ FOTKY.

▼ Kurz pre nové ZO a SO

V dňoch 15. až 17. novembra 2019 sa konal kurz pre nové zodpovedné a sprevádzajúce osoby Dobrej noviny v Liptovskej Osade. Základné informácie o pravidlách verejnej zbierky, námetoch na prípravu koledovania a podnetoch pre prácu s deťmi vo farnosti sa na ňom dozvedelo 24 účastníkov z celého Slovenska, pričom nechýbal ani blok o projektoch podporovaných z Dobrej noviny a informácie o možnostiach dobrovoľníctva v Afrike.

V predstihu si účastníci kurzu vyskúšali aj koledovanie a prostredníctvom rôznych zaujímavých aktivít sa dozvedeli o činnosti eRka.

▲ V RÁMCI KURZU SA ÚČASTNÍCI DOZVEDELI AJ VIACERÉ FAKTY O AFRIKE Z OBLASTI KULTÚRY, POLITIKY AJ EKONOMIKY.

▲ KOLEDOVANIE V TVRDOŠINE S ADAMOM MASAVOM

▼ Na Slovensko zavítal kenský umelec

Jubilejný ročník Dobrej noviny sprevádzal aj špeciálny hosť Adam Masava z kenského Nairobi. Adam sa stal umelcom vďaka projektu, ktorý podporila Dobrá novina, a na živobytie si zarába predajom ručne maľovaných obrazov. Svoj talent odovzdáva i mládeži cez vlastný projekt Mukuru Art Club v Nairobi. Počas takmer troch týždňov od 10. do 29. decembra 2019 cestoval spolu s tímom Dobrej noviny po celom Slovensku, aby povzbudil koledníkov, sprevádzajúce osoby i rodiny vo farnostiach, poďakoval im a slovenskej verejnosti sprostredkoval svoj životný príbeh spojený s Dobrou novinou.

Adam okrem jedenástich farností navštívil aj šesť základných a stredných škôl a pre deti si pripravil tvorivé workshopy. Okolo 700 detí a mladých si tak mohlo vlastnými rukami vyskúšať základy maliarskych techník napríklad v impresionistickom štýle. Všetky podujatia a stretnutia sprevádzala výstava Adamových obrazov, ktoré si priniesol zo svojho štúdia v Nairobi.

▲ ASI 700 DETÍ SI VYSKÚŠALO S ADAMOM MASAVOM TVORIVÉ AKTIVITY. NA SNÍMKE WORKSHOP V LUČENCI.

Počas Vianoc, ktoré Adam strávil na Orave, zažil koledovanie v Oravskom Bielom Potoku, Tvrdošine a dokonca i na hrade v Oravskom Podzámku. Kto Adama počas jeho návštevy nestretol osobne, mohol ho vidieť alebo počuť prostredníctvom niekoľkých rozhlasových a televíznych relácií.

▼ Koledovanie u prezidentky

Prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová pokračovala v tradícii svojich predchodcov a 3. januára 2020 prijala koledníkov Dobrej noviny v Prezidentskom paláci v Bratislave. Koledníci z Topoľčianok, Jakubovian a Podkriváňa, ktorí zastupovali viac ako 24-tisíc koledníkov z celého Slovenska, potešili svojimi piesňami a vinšmi nielen hlavu štátu, ale aj zamestnancov prezidentskej kancelárie.

Prezidentka sa koledníkom v príhovore poďakovala za ich vytrvalosť, solidaritu a zachovávanie koledníckej tradície.

▲ KOLEDNÍCI PRINIESLI DOBRÚ NOVINU DO PREZIDENTSKÉHO PALÁCA UŽ DVADSIATY RAZ.

▼ Nový filmový dokument o Dobrej novine

Pri príležitosti 25. výročia Dobrej noviny vznikol dokumentárny film *Dobrá novina, šťastná hodina* v réžii sr. Ivy Kúšikovej, SSPS, a v spolupráci s dokumentaristom Branislavom Vinczem. Tvorcovia filmu dokázali krásnym a dojímavým spôsobom zachytiť Dobrú novinu v celej jej šírke i hĺbke. Film je vyjadrením vďaky všetkým koledníkom, spolupracovníkom a podporovateľom najväčšej koledníckej akcie na Slovensku. Na slávnostných premiérah v Prešove (12. 12. 2019), Bratislave (17. 12. 2019) a Ružomberku (19. 12. 2019), po ktorých nasledovali diskusie so zaujímavými hosťami, sa zúčastnilo 321 spolupracovníkov a priateľov Dobrej noviny, čím vyvrcholili oslavy 25. narodenín Dobrej noviny. Slovenská verejnosť mohla film sledovať počas vianočných sviatkov na obrazovkách katolíckej televízie TV Lux a stále je dostupný aj na Youtube kanáli Dobrej noviny.

▲ ZUBERSKÍ KOLEDNÍCI SPESTRILI SLÁVNOSTNÚ LITURGIJU KRÁSNYMI ORAVSKÝMI KOLEDAMI.

▲ Ďakovná svätá omša

Svoj jubilejný 25. ročník ukončila Dobrá novina výnimočným podujatím, ďakovnou svätou omšou, ktorá bola poďakovaním za 25 rokov koledníckej akcie.

Slávnostnú svätú omšu v Tvrdošíne celebraval emeritný biskup Andrej Imrich, ktorý ocenil dlhoročnú prácu eRka. Poďakoval koledníkom za to, že sú mimoriadnymi poslami dôležitej zvesti o narodení Ježiša Krista a pomáhajú deťom v Afrike. Na svätej omši, ktorú v priamom prenose odvysielala RTVS, zakoledovala aj skupinka zo Zuberca.

▼ Koledníkov požehnali biskupi

V dňoch 7., 14. a 15. decembra 2019 sa uskutočnilo dvanásť vysielacích svätých omší, pri ktorých sa viac ako 2 400 koledníkov stretlo so svojimi biskupmi. Koledníci dostali požehnanie a boli vyslaní ohlasovať radostnú zvesť do rodín. Biskupi poďakovali koledníkom za to, že sa počas Vianoc stávajú poslami a ohlasujú tú najdôležitejšiu správu – narodenie Ježiša Krista. Vysielaci svätú omšu v Lučenci obohatil svojim tvorivým workshopom aj hosť ročníka Adam Masava.

▲ ARCIBISKUP METROPOLITA JÁN BABJAK POŽEHNÁVA DETI, VYSIELACIA SVÄTÁ OMŠA V LUTINE.

▼ Poštová známka

Mesiac pred Vianocami 2019 vydala Slovenská pošta v rámci svojho projektu Vianočná pošta aj špeciálnu vianočnú známku, ktorej motív bol vybraný spomedzi detských kresieb na základe vyhlásenej súťaže. Prostredníctvom Dobrej noviny poslali svoje kresby aj žiaci z výtvarného klubu Adama Masavu v Nairobi a niektoré z nich sa dostali na personalizovaný kupón vianočnej známky, ktorý bol venovaný 25. výročiu Dobrej noviny.

▲ POŠTOVÁ ZNÁMKA S PERSONALIZOVANÝMI KUPÓNMI
REPRODUKČIA: POFIS, SLOVENSKÁ POŠTA, A. S., 2019

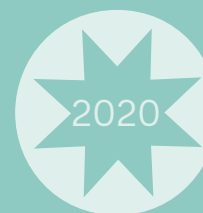
▲ KRÁJANIE TORTY NA PREMIÉRE FILMU V BRATISLAVE

▲ TRAJA KRÁLI NA BRATISLAVSKOM HRADE.
SNÍMKA: BARBORA JANČÁROVÁ, 2020

▼ Trojkráľový sprievod

V Bratislave sa 6. januára 2020 uskutočnil druhý ročník Trojkráľového sprievodu, ktorý zorganizovala spoločnosť Istroproduction v spolupráci s Dobrou novinou a ďalšími partnermi. Zástup z Bratislavského hradu popred Prezidentský palác až do Starého mesta viedli hviezdonošci nasledovaní tromi kráľmi Gašparom, Melicharom a Baltazárom v sprievode bubeníkov, gajdošov, vlajkonosičov a štyroch tisícov účastníkov. Traja kráľi ukončili svoje putovanie na Hlavnom námestí pri Božom dieťati, ktorému odovzdali svoje dary – zlato, kadidlo a myrhu.

DOBRÉ NOVINY DOBREJ NOVINY

VYDÁVA RAZ ROČNE ERKO – HNUTIE KRESŤANSKÝCH SPOLOČENSTVIEV DETÍ, MILETIČOVA 7, 821 08 BRATISLAVA 2
MOBIL 0908 183 410, E-MAIL DN@ERKO.SK
WWW.ERKO.SK, WWW.DOBRONOVINA.SK
ZOSTAVILI DANIEL FIALA, LUCIA JANTOŠOVIČOVÁ, JOZEF MAGDA, DARINA MAŇUROVÁ, MÁRIA PÁLENÍKOVÁ, MIROSLAVA SELECKÁ
ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA MARTINA GROCHÁLOVÁ
GRAFICKÁ KONCEPCIA A SADZBA PERGAMEN
TLAČ SLOVENSKÁ GRAFIA, A. S., BRATISLAVA
ZADANÉ DO TLAČE V SEPTEMBRI 2020
BANKOVÉ SPOJENIE: TATRA BANKA
IBAN: SK77 1100 0000 0029 4045 7894, BIC (SWIFT) TATRSK BX
NEPREDAJNÉ
OBČIANSKE ZDRUŽENIE ERKO – HKSD PODPÍSALO KÓDEX POUŽÍVANIA OBRAZOVÉHO MATERIÁLU A PODÁVANIA SPRÁV SVOJE KOMENTÁRE A VÝHRADY MÔŽETE ZASLAŤ NA KODEX@ERKO.SK

ROZHOVOR

Vyzerali bezradne, dnes na nich vidím sebaistotu a hrdosť

TEXT: JOZEF MAGDA

SNÍMKY: ARCHÍV DOBREJ NOVINY, JOZEF MAGDA

▲ SNAŽÍME SA O SPOLOČNÉ MONITOROVACIE CESTY S PARTNERMI. CENÍME SI ICH NAJMÁ PRE MOŽNOSŤ DELIŤ SA O SKÚSEBNOSŤ Z NAŠEJ PRÁCE A ZÁROVEŇ DISPONUJEME SILNEJŠÍM HLASOM PRI OBHAJOBE PRÁV KOMUNÍT K MIESTNEJ VLÁDE. SNÍMKA: ARCHÍV DN, 2018

★ **Dobrá novina spolupracuje s Arcidiecéznou charitou Tororo od roku 2016. Odvtedy podporuje podnikateľské aktivity farských skupín. V minulom roku ste však prišli s ideou venovať sa mladým matkám. Čo vás k nej priviedlo?**

Keď som prišla do charity, stretla som v komunitách množstvo mladých dievčat, ktoré zápasili o živobytie. Tieto mladé ženy sú marginalizované, na okraji spoločnosti a často diskriminované. Nedokončili školu, chýbajú im potrebné zručnosti, a tak sa nevedia zamestnať. Vlastná

▲ NOVÝ ZAMESTNÁVATEL SI POCHVALUJE 19-ROČNÚ ABSOLVENTKU MARTHU YEKOVÚ (DRUHÁ ZĽAVA). S LEKTORKOU PRACUJÚ NEĎALEKO HLAVNEJ CESTY V MESTE KAPRORON. KOORDINÁTORKA RUTH JE ŠTVRTÁ ZĽAVA. SNÍMKA: ARCHÍV DN, 2020.

komunita vníma, že sa treba o ne starať. Z tohto dôvodu nemajú právo rozhodovať o veciach, ktoré sa ich týkajú. Vo všeobecnosti možno povedať, že ženy sú v našej kultúre považované za sociálne a ekonomicky podriadené mužom. V minulosti bolo zvykom, že ak žena otehotnela, kým bývala v rodičovskom dome, vyhnali ju i dieťa do divočiny, aby ju zožrali divé zvieratá. V očiach rodiny bola vydedencom. Takýmto spôsobom sa naši predkovia snažili chrániť panenstvo dievčat a odradiť ich od takéhoto správania. Tento spôsob nazerania na dievčatá sa veľmi nezmenil. Vyššie povedomie o ochrane ľudských práv malo za následok, že kruté praktiky síce vymizli, no pocit odsúdenia zostal. Ten sa následne prejavuje vo forme domáceho násillia, vyhnania z domu či odmietnutie nemanželského dieťaťa.

★ **Stretli ste sa aj s príbuznými, rodičmi či manželmi mladých matiek. Ako prijali myšlienku, že by ich dcéry a manželky mali navštevovať kurzy šitia alebo kaderníctva? Zväčša pozitívne. Spočiatku najmä preto, že v tom videli spôsob, ako by sa mohli zbaviť príťaž v podobe nevzdelanej ženy závislej od ich podpory. Neskôr si však uvedomili, že aj ony sú ľudské bytosti nevyčísliteľnej hodnoty. Hoci nevzdelané a chudobné.**

Na začiatku to boli zakríknuté ženy, ktoré spoločnosť neakceptovala. Vďaka trojmesačnému kurzu kaderníctva či šitia, ktorý sa zameriaval aj na osobnostný rozvoj, sú z nich veselé a sebavedomé podnikateľky. Dokážu sa postarať nielen o seba, ale i o svoju rodinu. Koordinátorka práce s mladými a rodinami v ugandskej arcidiecéze Tororo Ruth Nyaloliová (36) rozpráva o tom, ako sa zrodila myšlienka podnikateľských skupín a aké výsledky doteraz priniesla.

★ **Aké boli vaše očakávania na začiatku tejto iniciatívy?**

Prialo som si v prvom rade zmenu ich vlastného postoja k životu. Aby sa už neľutovali, ale aby boli sebavedomé a aby sa vzájomne podporovali v skupinách. Túžila som im ukázať, že s praktickými zručnosťami im bude v živote lepšie. Mojm tajným priánim bolo aj to, aby sa dali, ak to bude možné, naspäť dokopy so svojimi manželmi a partnermi.

★ **Čo sa doteraz podarilo a kde vidíte priestor na zlepšenie?**

Plánovali sme vyškoliť 90 matiek v troch farnostiach – Bugitimwa, Budaka a Kaproron, no prihlásilo sa nám ich až 105. Kurzy šitia a kaderníctva úspešne ukončilo 82 z nich a takmer všetky sú buď zamestnané alebo začali podnikáť. Vo všetkých farnostiach si absolventky založili svojpomocné skupiny, kde si spoločne sporia a navzájom si pomáhajú. Počas kurzov sme mali mnohé stretnutia zamerané na podnikateľské zručnosti, pozitívne zmeny správania a zodpovedné rodičovstvo. Teší ma, že viaceré skupiny si už našli svojich zákazníkov. Napríklad trieda z farnosti Bugitimwa získala

▲ PRE ZAČIATOK STAČÍ SYLVII MUNABOVEJ PRENAJATÝ ŠIJACÍ STROJ NA VERANDE DOMČEKA. KÝM OPRAVUJE ŠATY PREHODÍ ZOPÁR SLOV AJ S ČARAJÚCOU ZÁKAZNÍČKOU. VERÍ, ŽE USILOVNOU PRÁCOU SI ZAROBÍ NA VLASTNÝ STROJ A KÚPI NOVÉ LÁTKY. SNÍMKA: JOZEF MAGDA, 2020.

▲ MATKY Z FARNOSTI BUDAKA VYROZPRÁVALI SVOJ PRÍBEH CEZ DIVADELNÉ PREDSTAVENIE. SEBALÚTOSŤ NAHRADIL HUMOR A NADHLAD. SNÍMKA: JOZEF MAGDA, 2020.

zákazku na školské uniformy (košeľe, blúzky, nohavice a sukne) na dvoch miestnych základných školách – v Bugitimwe a Bugizande.

V rámci pilotnej fázy sme sa toho veľa naučili. V prvom rade vidíme potrebu predĺžiť kurzy z troch na šesť mesiacov. Potrebujeme pracovať nielen s matkami, ale aj ich rodičmi a manželmi či partnermi. Pri pokračovaní projektu plánujeme pre záujemkyne o kurz zaviesť drobné poplatky. Nejde o peniaze, ale zo skúsenosti vidíme, že im to pomôže vytrvať v svojom záväzku. Ak už niečo zaplatili, berú to akosi vážnejšie. Zároveň sa chceme individuálne venovať matkám do 18 rokov, ktoré sa ťažšie sústreďujú na preberané učivo. Ak budeme mať možnosť, radi rozšírime svoje aktivity aj do ďalších farností arcidiecézy.

✦ **Mladé absolventky vystupujú odvážne, neboja sa hovoriť o sebe, svojich starostiach, ale ani o menších či väčších úspechoch. Je to výsledok vašej práce alebo boli také aj predtým?**

Keď sme ich prijali do kurzu a mali o sebe hovoriť, tlačili sa im do očí slzy. Len zriedka ste mohli na ich tvári uzrieť úsmev. Vyzerali skutočne bezradne a zmätene. Nedokázali ani len prehovoriť nahlas pred väčšou skupinou ľudí. Dnes na nich vidím sebaistotu a hrdosť na to, že sa im podarilo vytrvať. Naučili sa zmyslu pre zodpovednosť za seba, svoju prácu, ako aj ľudí okolo seba. Súčasťou vyučovania boli totiž aj praktické úlohy ako navariť pre celú triedu alebo upratať po vyučovaní. Cez mentoring a ďalšie drobné úlohy sa naučili vzájomnému rešpektu a službe druhým.

✦ **Prezradíte nám, čo plánujete v nasledujúcich mesiacoch?**

Aj naďalej sprevádzame spomínané tri farnosti z pilotnej fázy. Absolventkám sme poskytli štartovací kapitál vo forme lacného prenájmu šijacích strojov a sušičov na vlasy. Namiesto kupovania či drahého prenájmu sa môžu hneď od začiatku venovať zákazníkom a získavaniu skúseností. V rámci druhej fázy projektu, ktorú sme spoločne s Dobrou novinou rozbehli v lete tohto roka, sme pribrali ďalšiu farnosť v Nyangole. Naším cieľom je vyškoliť ďalších 30 matiek a v priebehu nasledujúcich mesiacov zmapovať potreby odborného vzdelávania v 12 farnostiach. Verím, že získané informácie nám pomôžu v aplikácii skúseností aj v ďalších farnostiach. Arcidiecéza pozostáva zo 46 farností, takže máme pred sebou ešte veľa práce. *

✦ RUTH SA SPOLU S KOLEGOM CHARLESOM PRIHOVÁRAJÚ PRÍTOMNÝM ŽENÁM. KAŽDÉ STRETNUTIE ZAČINAJÚ SPOLOČNOU MODLITBOU A ÚVODNÝMI PRÍHOVORMI. SNÍMKA: DANICA OLEXOVÁ, 2018.

RUTH NYALOLIOVÁ (36)

Pochádza z ugandskej dediny Amagoro na východe krajiny. Vyštudovala manažment na univerzite v Gulu a špecializuje sa na komunitný rozvoj. V súčasnosti študuje diaľkovo klinické a psychologické poradenstvo na univerzite v Kisubi.

Do tímu Katolíckej charity Tororo vstúpila v roku 2016. V súčasnosti koordinuje projekt budovania kapacít mladých matiek a pomáha pri mikrograntovej schéme v arcidiecéze. Dobrovoľnícky sa venuje pro life témam, manželským párom a rodinám. V prípade povodní či zosuvov pôdy pomáha pri humanitárnych zásahoch a koordinácii pomoci a dobrovoľníkov. Má jednu dcéru, no stará sa aj o štyri deti svojho brata.

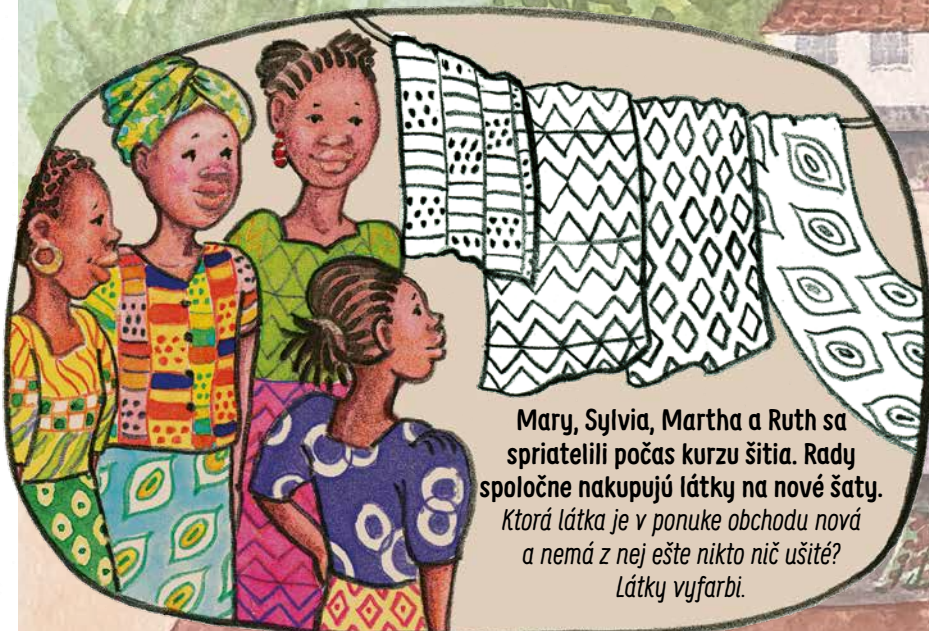
AJ MAMA CHODÍ DO ŠKOLY

TEXT: DARINA MAŇUROVÁ
ILUSTRÁCIE: MÁRIA PÁLENIKOVÁ

Východný región Ugandy hraničí s Keňou a na juhu ho obmýva Viktóriino jazero. V tomto regióne pôsobí Arcidiecézna charita Tororo. Vďaka koledníkom zo Slovenska podporuje farské skupiny v podnikateľských plánoch a vzdeláva aj mladé matky, ktoré neskončili základnú alebo strednú školu. Prijmy mnohých rodín sa takto postupne zlepšujú.

Arcidiecézna charita Tororo ponúka mladým matkám kurz kaderníctva a šitia. Za tri mesiace sa môžu naučiť šiť, vytvárať účesy, ale aj správne komunikovať so svojimi zákazníkmi. Učia sa, ako si zo zarobených peňazí šoriť. Kurzy úspešne skončilo už 82 matiek, ktoré sa dobre zamestnali. Niektoré z nich si otvorili vlastné salóny.

Mary, Sylvia, Martha a Ruth sa spriatelili počas kurzu šitia. Rady spoločne nakupujú látky na nové šaty. Ktorá látka je v ponuke obchodu nová a nemá z nej ešte nikto nič ušité? Látky vyfarbi.

Hádanky

- Sama odev nemá, druhých zaodieva.
- Dva meče sa na boj stroja. Proti sebe ostrím stoja. Z kusa látky delia kúsky. Robia štik, štik v rukách Zuzky.
- Kotúľa sa, kotúľa, pod posteľ sa zatúľa. Nájdi si ho ešte dnes, ináč kabát nezapneš.
- Žltá, modrá, dlhá, krátka s ihlou je vždy kamarátka.

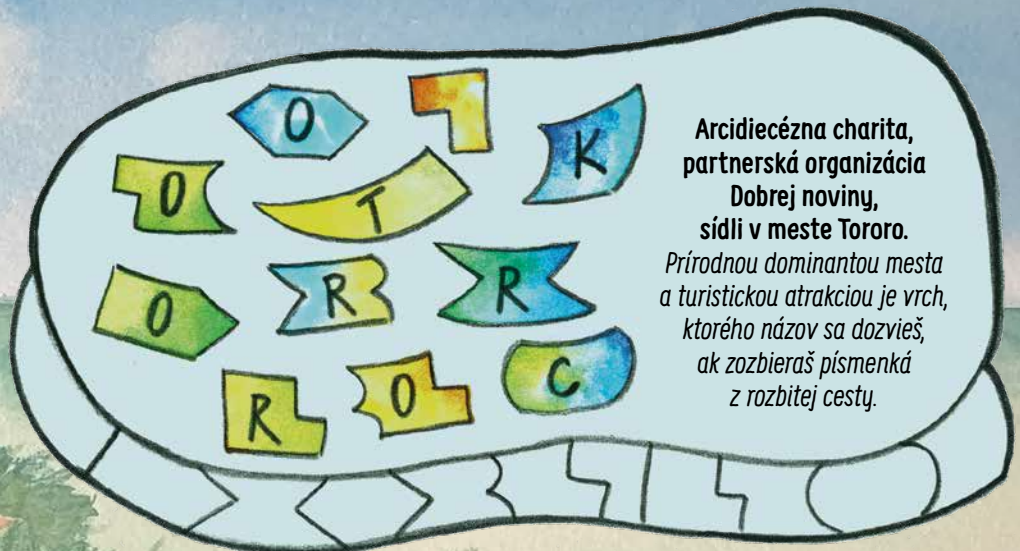

Študentke kadernického kurzu sa pri zapletaní vlasov jeden korálik pripletol, kam nemal. Nájdi cestičku k ostatným korálikom.

Podobné úlohy môžeš riešiť aj v časopise Rebrík www.rebrik.sk objednavky@rebrik.sk

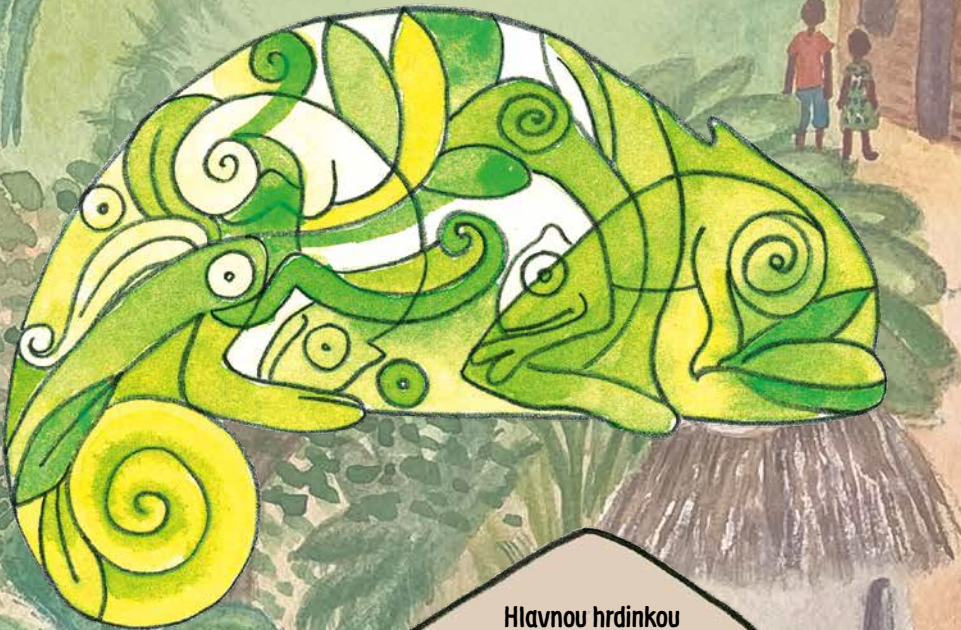

Arcidiecézna charita,
partnerská organizácia
Dobrej noviny,
sídlí v meste Tororo.

Prírodnou dominantou mesta
a turistickou atrakciou je vrch,
ktorého názov sa dozvieš,
ak zozbieraš písmenká
z rozbitej cesty.

Vo voľnej prírode možno stretnúť chameleóny. Prírodným prostredím tohto výnimočného plazá sú stromy. Nie je ľahké ich však zbadáť, pretože často splývajú s okolím. Zmenou farby si niektoré druhy regulujú aj teplotu alebo vyjadrujú strach či hnev.

Koľko chameleónov vidíš na obrázku?

Hlavnou hrdinkou
tohtoročnej Dobrej noviny
je Mary Baluková so svojou rodinou.
S manželom Juliusom majú tri dcéry a bývajú
v dedine Kapiri. Vďaka dodatočnému príjmu z predaja
šiat si rodina môže dovoliť pestrejšie jedlo.
Čím si obohatili svoj rodinný stôl? Predmety zakrúžkuj.

PRED

PO

Kvíz

Ak si pozorne čítal,
určite správne odpovieš
na nasledujúce otázky:

- Aký vták je na ugandskej vlajke?
  - žeriav kráľovský
  - sova
  - papagáj
- Aký prírodný úkaz sa vypína nad mestom, kde sídli arcidiecézna charita?
  - vodopády Sipi
  - Tororo Rock
  - ľadovec
- Prečo spájajú Ugandu s perlou?
  - Ugandu nazývajú perlou Afriky
  - ugandská vlajka má perleťovú farbu
  - Uganda vyváža perly do celého sveta
- Koľko trvá diecézny kurz kaderníctva alebo šitia?
  - 6 mesiacov
  - 1 rok
  - 3 mesiace
- Podľa čoho menia niektoré druhy chameleónov svoju farbu?
  - emócie
  - hlad
  - ročné obdobie
- Kto sa zúčastňuje na diecéznych kurzoch šitia a kaderníctva?
  - staré mamy
  - mladé mamy
  - mladí muži

KOLEDOVANIE

Po koledníckych cestičkách

PRIPRAVILA MIROSLAVA SELECKÁ

SNÍMKY: ARCHÍV DOBREJ NOVINY

NITRIANSKA DIECÉZA

Chynorany

Keď sme sa dozvedeli, že eRko pripravuje prvýkrát Dobrú novinu, veľmi sme sa potešili, že aj my, nepatrné ohnivko v Chynoranoch, môžeme prispieť k zmierneniu biedy vo svete a vytvoriť tak most s ďalekou Afrikou. Nadšene sme vytvorili päť skupín, v každej bolo osem detí a dvaja vedúci. Na naše veľké prekvapenie sa v prvý rok koledovania prihlásilo 145 rodín, ktoré takisto nadchla myšlienka solidarity a pomoci núdznym. Keďže deti pri koledovaní zažili okrem pohostenia v rodinách aj veľa zážitkov a radosti, koledovanie pokračuje až do dnešných dní.

Aj počas 25. ročníka sme si uvedomovali silný odkaz Dobrej noviny: Budme požehnaní(m). Pretože to, čo dáme, sa nám vždy niekto konásobne vráti. Dobrej novine želáme do ďalších rokov veľa požehnaní a tešíme sa, že môžeme byť jej súčasťou.

KOŠICKÁ ARCIDIECÉZA

Fintice

Pravidelne každý rok 25. decembra nás už ľudia v našej farnosti netrpezlivo čakajú, kedy prídeme do ich domovov zvestovať spolu s deťmi dobrú novinu. Plné príbytky ľudí, ktorí sú počas najkrajších sviatkov v roku spolu, nás vítajú s úsmevom na tvári a ochotou v srdci pomôcť deťom v Afrike. Každý rok pribúda čoraz viac rodín a patria medzi ne aj naši starí eRkári, ktorým ďakujeme za to, že sa nebáli pustiť do nového projektu, akým bola Dobrá novina pred 25-timi rokmi. Teraz už nielen pomáhajú finančnými darmi, ale ich deti začali chodiť k nám do eRka a koledovať, takže kolobeh pomoci sa u nás nekončí, ale naopak rozrastáme sa o ďalšiu generáciu eRkárov. Sme radi, že každým rokom sa nezmenšuje záujem o koledovanie v našej farnosti a naše deti tak ako na začiatku Dobrej noviny aj teraz prichádzajú neustále od domu k domu s úsmevom na tvári a požehnaním nášho kňaza v srdci. Chceme túto radosť a lásku šíriť aj naďalej v našej farnosti.

TRNAVSKÁ ARCIDIECÉZA

Dvorníky-Šalgotčka

Som vďačná za tento projekt a všetkých, ktorí sa zapojili. Keď sme začínali pred 25-timi rokmi, moja dcéra mala pol roka a dnes chodili koledovať už dvaja – je v tretom mesiaci tehotenstva. Takže sme nemali 12 koledníkov, ale 13. Staršie dievčatá sú veľké pomocníčky. Moja bývalá koledníčka, dnes už

sprevádzajúca osoba, nepotrebovala nijaké pokyny. Vrátila sa do detských čias a teraz delila sladkosti, ktoré dostali od rodín. Pán Boh odmeň všetkých!

BANSKOBYSTRICKÁ DIECÉZA

Banská Bystrica-Radvaň

Koledovali sme už 25. rok, zatiaľ sa nám vymenili celé generácie koledníkov. Deti sú pre koledovanie zapálené, žiaľ, počet zapísaných rodín klesá, ale peňazí je vždy viac. Mali sme aj malých koledníkov, najmladšia štvorročná Julinka. A koledovali sme aj na ulici, lebo nás zastavila a požiadala o to jedna rodinka. Už tradične koledujeme v kostole na Troch kráľov – dopĺňame to aj malou dramatizáciou a ľudia sa na to tešia.

BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA

Plavecký Peter

V prvom rade by sme vám chceli poďakovať za možnosť byť súčasťou projektu Dobrej noviny a pomôcť tak ľuďom, ktorí to potrebujú. Sme radi, že aj naše deti oslovila myšlienka pomáhať iným deťom. Pri koledovaní sa deti zabavili, potešili tým svojich blízkych ľudí v obci, a zároveň sa učia, že nie je dôležité len dostávať, ale aj dávať. V mene nás všetkých koledníkov a ľudí, ktorí prispeli, dúfame, že aj touto čiastkou sme mohli zlepšiť život africkým deťom.

PREŠOVSKÁ ARCHIEPARCHIA

Hrabovčik

V tomto roku sme v našej farnosti koledovali z domu do domu. Deti a mládež boli veľmi ochotní ísť a ohlasovať radostnú zvesť v našej dedine. Veľmi nás potešil aj dokument k 25. ročníku Dobrej noviny, ktorý bol odvysielaný v TV LUX.

- 1 KOLEDNÍCI Z TRENČIANSKÝCH TEPLÍC
- 2 KOLEDNÍCI Z LOMNEJ 3 KOLEDNÍCI Z POLOMY
- 4 KOLEDNÍCI Z ORAVSKÉHO BIELEHO POTOKA
- 5 KOLEDNÍCI Z KRUŠETNICE
- 6 KOLEDNÍCI Z KRÁSNA NAD KYSUCOU
- 7 KOLEDNÍCI Z KIRTE 8 KOLEDNÍCI ZO STANKOVIAN
- 9 KOLEDNÍCI Z BOLERÁZU 10 KOLEDNÍCI Z PREŠOVA
- 11 KOLEDNÍCI Z DIVINY 12 KOLEDNÍCI Z BÁBU
- 13 KOLEDNÍCI Z HRONSKÝCH KLAČIAN
- 14 KOLEDNÍCI ZO ZÁKAMENNÉHO

Uvedomili sme si, že zapojenie do koledovania DN prináša veľké požehnanie. Ďakujeme všetkým koledníkom aj deťom v Afrike a všetkým vám z ústredia za to, že požehnanie Boha môže prichádzať aj cez DN.

SPIŠSKÁ DIECÉZA

Tvarožná

Dobrá novina učí deti solidarite a tomu, aby nielen brali, ale aj dávali. Spája deti našej dediny v jedno krásne veľké spoločenstvo. Postupne sa stávajú vedúcimi skupiniek aj chlapci, čo je úžasné.

Pracujem ako učiteľka v rímskej škole, som tam len rok, zapojila som svojich tretiačov a namiesto vianočnej besiedky sme urobili koledu Dobrej noviny. Nikdy predtým sa s tým nestretli, mali veľkú radosť, veľmi sa im to páčilo. Hoci sú mnohí zo sociálne znevýhodneného prostredia, mali radosť, keď dali desať centov. Aj takto je možné vychovávať deti. Je to individuálny príspevok detí a učiteľov prvého stupňa ZŠ Stráne pod Tatrami.

ŽILINSKÁ DIECÉZA

Turzovka

Sme veľmi radi, že aj tento rok sme sa zapojili do Dobrej noviny. Vďaka Dobrej novine, nielen pomáhame a ohlasujeme rodinám zvestovanie Dobrej noviny narodenia Pána, ale nás samých spája táto udalosť a spoločne si ju môžeme aj my naplno užívať. Z celého srdca sme šťastní, že nám každý rok náš Pán pomáha pri príprave Dobrej noviny, aby sa uskutočnila v našej farnosti a vďaka patrí aj rodinám, ktoré prispievajú na Dobrú novinu. Nech ich Pán odmení a deti v Afrike nech majú lepší život, to im zo srdca prajeme.

NITRIANSKA DIECÉZA

Rybany

Veľmi sa teším, že som mohla byť súčasťou veľkého diela Dobrej noviny aj tento rok. U nás vo farnosti Rybany sme koledovali už po sedemnásty raz. Medzi koledníkmi a sprevádzajúcimi osobami máme aj takých, ktorí koledovali každý rok a stále ich to neprestalo baviť (ako oni sami hovoria). A aj obyvatelia našej dediny sú veľmi naklonení Dobrej novine a veľmi štedro ju podporujú svojimi finančnými príspevkami. Uvedomujem si, že koledovaním prinášame veľa požehnaní a radosti. Ďakujem Bohu, že aj my môžeme byť súčasťou Dobrej noviny.

PROJEKTY

S Dobrou novinou kráča od detstva

O práci projektových manažérov Dobrej noviny

TEXT: DANIEL FIALA

SNÍMKY: JOZEF MAGDA, BBM

▲ OKRESNÍ ZDRAVOTNÍCI SPREVÁDZAJÚ PERSONÁL DOMU PROZRETELNOSTI Z NKOKONJERU NA VÝJAZDY DO KOMUNITY. VO FEBRUÁRI BOLA TĚMOU STRETNUTIA V DEDINE NAJJA EPILEPSIA. ĽUDIA VERIA, ŽE EPILEPSIA SA PRENÁŠA DOTYKOM. PRETO SA K CHORÉMU POČAS EPILEPTICKÉHO ZÁCHVATU BOJA ČO I LÉN PŘIBLIŽÍ A NEPOSKYTNŮ MU PRVŮ POMOC. SNÍMKA: JOZEF MAGDA, 2020

Tím Dobrej noviny má troch projektových manažérov, ktorým je zverená starostlivosť o konkrétne krajiny či oblasti. Za projekty v Ugande a Južnom Sudáne je zodpovedný Jozef Magda, rodák z Medzian (okres Prešov), ktorý ako projektový manažér pracuje pre Dobrú novinu od roku 2015. S Dobrou novinou však kráča od detstva. Najprv ako koledník, neskôr ako dobrovoľník a teraz ako profesionál.

Pravidelný monitoring a spoznávanie miestneho života, kultúry a špecifik krajín, v ktorých Dobrá novina pôsobí, je základ, na ktorom kolednícka akcia stavia kvalitnú projektovú prácu. Preto sa projektoví manažéri usilujú navštíviť každý podporený projekt aspoň raz ročne.

Počas poslednej trojtýždňovej projektovej cesty do Ugandy vo februári 2020 stretol projektový manažér Jozef Magda dve dobrovoľníčky Andreu Duhárovú a Oľgu Mutňanskú v dedinke Kyabakade, ktoré pôsobili v krajine takmer deväť mesiacov. Odtiaľ pokračoval do Domu prozreteľnosti v Nkokonjeru, ktoré bolo ťažiskovým projektom 24. ročníka Dobrej noviny. Malým sestram sv.

Františka pomohla Dobrá novina s výstavbou novej zdravotnej kliniky v neďalekom Kavule. „Veľmi ma potešilo, keď som videl nádherné nové priestory a spokojných pacientov, ktorým sa dostalo potrebného ošetrovania a liečby,“ hovorí Jozef Magda.

Cestou na východ Ugandy navštívil Jozef regionálny generalát kongregácie Malých sestier sv. Františka z Assisi a Kultúrne výskumné centrum diecézy Jinja. Centrum ako jediné v krajine skúma pôvodnú kultúru v regióne a aktívne pôsobí v oblasti vzdelávania a publikačnej činnosti. Odtiaľ pokračoval do mesta Mbale, kde Dobrá novina dlhodobo podporuje Detskú nemocnicu CURE, ktorá sa špecializuje na neurochirurgické operácie rúžštetu chrbtice, vodnatieľky mozgu a nádorov. Nemocnicu vďaka vzdelávaniu komunity a osvetovej činnosti navštevuje čoraz viac pacientov, ktorí by bez operačného zákroku neprežili.

Z Mbale viedli Jozefove kroky do mesta Tororo, ktoré je okrem miestneho vrchu Tororo Rock známe aj cementárňami. Z mesta je to už len 13 kilometrov k hraniciam s Keňou. S Arcidiecéznou charitou Tororo spolupracuje Dobrá novina od roku 2016. Doterajší projekt podpory podnikateľských nápadov farských skupín sa v minulom roku rozrástol o podporu mladých matiek a ich odbornom vzdelávaní. *

▲ UŽ POČAS PRVÉHO MESAČA PO OTVORENÍ KLINIKY V KAVULE OŠETŘILI VÝŠE TISÍC PACIENTOV. SNÍMKA: JOZEF MAGDA, 2020

▼ POZNANIE MIESTNEHO KONTEXTU A PRAVIDELNÝ MONITORING SÚ PRE DOBRŮ NOVINU KLŮČOVÉ. NA ZÁBERE VIDNO ZÁKLADY NOVÉHO DETSKÉHO ODDELENIA NEMOCNICE SV. FRANTIŠKA Z ASSISI V MARIAL LOU V JUŽNOM SUDÁNE. SNÍMKA: ARCHÍV BBM, 2016

Južný Sudán, krajina sužovaná človekom aj prírodou

Jozef Magda zvyčajne spája projektovú cestu do Ugandy s návštevou Južného Sudánu, pretože návšteva susedných krajín je časovo aj nákladovo efektívna.

Tento rok sa mu to, žiaľ, pre zhoršujúcu sa bezpečnosť v krajine nepodarilo. Rebeli sa od minulého roka nedokázali dohodnúť s centrálnou vládou na del'be moci v krajine. Navyše po vytrvalých dažďoch bolo množstvo ciest neprejazdných, čím sa zhoršilo základné zásobovanie potravinami, tovarom a palivom viacerých častí krajiny. „Na základe odporúčania projektových partnerov som svoju návštevu nemocníc sv. Františka z Assisi v Maria Lou a Nepoškvrnenej Panny Márie v Mapourдите zrušil. Stále zostávam v kontakte s pracovníkmi Diecézy Rumbek, kde podporujeme odborné vzdelávanie v oblasti solárnych technológií, vody a sanitácie vo Vzdelávacom ekologickom centre sv. Petra Clavera,“ hovorí Jozef.

V uplynulom roku Dobrá novina finančne podporila vyvrtanie dvoch studní s hĺbkou viac ako sto metrov vo farnostiach Svätého kríža v Rumbeku a Najsvätejšieho Srdca v Thiet. V kontexte dlhodobého slabého zdravotníckeho systému a nedostatočnej podpory pokryla kolednícka akcia náklady na dôležité lieky pre dve kliniky zamerané na liečbu tuberkulózy v Gordhime a Agangriale. „Momentálne rozbiehame aj kurzy šitia pre ženy z okolia Rumbeku v spolupráci s rehoľou evanjelizujúcich sestier Panny Márie. Kongregácia bola založená práve v susednej Ugande,“ vysvetľuje Jozef.

„Neustále sa čoraz viac uistujem v tom, že ide o pozhnané dielo, na ktoré môžeme byť všetci hrdí. Teší ma, že vidím, ako poctivo nakladáme s vyzbieranými darmi. Celý tím sa chce posúvať vpred a robiť Dobrú novinu nielen s nadšením ale aj odborne,“ vyznáva Jozef, ktorému na tejto práci robí najviac radosť, že spoznáva mentalitu a kultúru afrických krajín a ich prežívanie viery v každodennom živote, čo obohacuje jeho vlastný život. *

▲ AREÁL NEMOCNICE SV. FRANTIŠKA Z ASSISI V MARIAL LOU V JUŽNOM SUDÁNE SA NEUSTÁLE ROZRÁSTÁ A MODERNIZUJE. PRE ZABEZPEČENIE ELEKTRICKEJ ENERGIE PRE OPERAČNÚ SÁLU A SKLAD LIEKOV SA SPOLIEHAME NA SKÚSENOSTI ODBORNÍKOV NA SOLÁRNE TECHNOLÓGIE Z BBM RAKÚSKO. JOZEF MAGDA JE DRUHÝ SPRÁVA. SNÍMKA: BBM, 2016.

▲ ŠTUDENTI VZDELÁVACIEHO EKOLOGICKÉHO CENTRA SV. PETRA CLAVERA VYTIHLI ČERPADLO ZO STUDNE HLBOKEJ STO METROV. SNAŽIA SA PRÍŠŤ NA TO, ČI JE PRÍČINOU PROBLÉMU ČERPADLO, UPCHATÉ POTRUBIE ALEBO CHYBNÉ SOLÁRNE PANELE. SNÍMKA: ARCHÍV BBM, 2018

▲ ODVAHA HĽADAŤ SPÔSOBY, AKO SA ZLEPŠOVAŤ. NIEKEDY STAČÍ SKUTOČNE MÁLO. ENERGETICKY ÚSPORNÁ PIECKA Z HLINY A KAMEŇOV UŠETRÍ DVE TRETINY DREVA A SKRÁTI ČAS VARENIA O POLOVICU. ŽENY V TORORO VÍTAJÚ POZITÍVNE ZMENY, KTORÉ IM SPOLUPRÁCA S DOBRŤOU NOVINOU PRINÁŠA. SNÍMKA: JOZEF MAGDA, 2018

▲ NA CESTÁCH SPOZNÁVAJÚ PROJEKTOVÍ MANAŽÉRI MNOHÉ ŽIVOTNÉ PRÍBEHY. NEĎALEKO KYABAKADDE V UGANDE NAVŠTÍVILI KAMEŇOLOM, KDE ĽUDIA NAMÁHAVO PRACUJÚ ZA MESAČNÚ MZDU 15 EUR. SNÍMKA: DANICA OLEXOVÁ, 2018

JOZEF MAGDA (31)

je zodpovedný za projekty v Ugande a Južnom Sudáne. Vyštudoval medzinárodné ekonomické vzťahy a hospodársku diplomaciu na Ekonomickej univerzite v Bratislave, pôsobil ako dobrovoľník v Keni a je bývalým členom Komisie Dobrej noviny za Košickú arcidiecézu. Na súčasnej pozícii pôsobí od júla 2015. S rodinou žije v rodnej obci Medzany. S manželkou Veronikou, za slobodna Švitkovou, ktorá je dlhoročná eRkárka, majú dve deti.

Aktuálny zoznam podporovaných projektov nájdete na webe dobranovina.sk/projekty

Výročie Dobrej noviny s najvyšším výsledkom zbierky

O využití výťažku zbierky Dobrej noviny

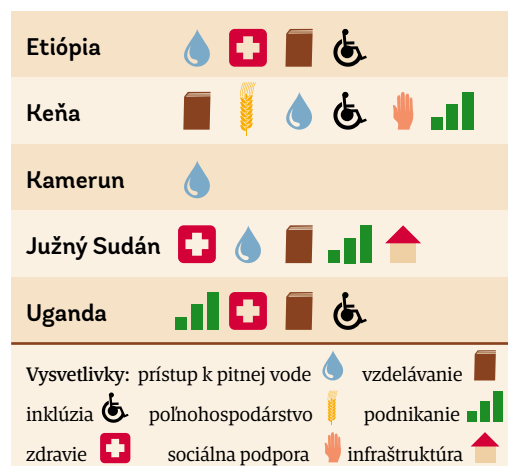
PRIPRAVILI: DANIEL FIALA, LUCIA JANTOŠOVIČOVÁ, DARINA MAŇUROVÁ

Vďaka veľkej štedrosti darcov a neúnavnému úsiliu koledníkov sa v jubilejnom 25. ročníku Dobrej noviny vyzbieralo rekordných 1 210 387,09 eur. Slovenské rodiny každým rokom svedčia o svojej pripravenosti hojne obdarovať svojich blížnych. Historicky najvyšší výsledok zbierky znamená aj historicky najvyššiu podporu projektov v Afrike.

Celkový výsledok predchádzajúcej verejnej zbierky s názvom Dobrá novina – 24. ročník predstavoval sumu 1 151 201,85 eur. Z tejto sumy bolo podporených 36 projektov v šiestich subsaharských krajinách Afriky a ďalšie projekty prostredníctvom príspevku pre Pápežské misijné diela. Náklady na projektovú podporu tak reprezentovali 85 % zbierky (978 521,57 eur).

Zvyšných 15 % hrubého výnosu zbierky (172 680,28 eur) bolo použitých na prípravu ďalšieho ročníka koledníckej akcie (organizácia zbierky, vzdelávacie podujatia, materiály – 6,1 %), ďalej na prevádzkové náklady (4,1 %) a na aktivity spojené so zisťovaním spôsobu použitia čistého výnosu zbierky (monitoring projektov a medzinárodná spolupráca – 4,8 %).

Krajiny, v ktorých Dobrá novina pôsobí v roku 2020

PREHĽAD VÝSLEDKOV 25. ROČNÍKA KOLEDNÍCKEJ AKCIE DOBRÁ NOVINA 2019/2020

Diecéza	Obec	Farnosti	Filiálky	Rodiny	Deti	SO*	Skupinky	Vykoleďovaná suma
Banskobystrická diecéza	118	70	48	3 661	1 514	388	176	91 370,49 €
Bratislavská arcidiecéza	93	68	25	4 347	1 801	385	195	97 579,88 €
Bratislavská eparchia	2	2	-	2	35	6	2	1 237,00 €
Košická arcidiecéza	207	106	103	15 021	3 913	811	505	178 297,95 €
Košická eparchia	16	13	3	745	247	51	29	8 391,70 €
Nitrianska diecéza	250	120	130	8 962	3 678	802	448	211 970,15 €
Prešovská archieparchia	111	73	38	4 419	1 104	206	150	42 458,50 €
Rožňavská diecéza	38	28	10	998	432	107	48	22 988,40 €
Spišská diecéza	182	115	68	13 222	3 442	739	412	196 474,49 €
Trnavská arcidiecéza	75	54	22	3 705	1 230	297	154	83 894,52 €
Žilinská diecéza	175	85	90	11 178	2 802	701	352	219 854,72 €
SKM Brusel	1	1	-	1	25	1	1	3 100,00 €
SKM Luxemburg	1	1	-	8	20	1	1	1 050,00 €
Vojenský ordinariát	1	1	-	52	22	2	2	678,00 €
Spolu	1 270	737	537	66 321	20 265	4 497	2 475	1 159 345,80 €
*SO – sprevádzajúce osoby				Spolu 24 762 koledníkov				
Individuálni darcovia								51 041,29 €
Celkový výsledok zbierky								1 210 387,09 €
Individuálne dary od 1. 4. do 7. 9. 2019 (pred oficiálnym zapísaním verejnej zbierky Dobrá novina – 25. ročník)								4 459,00 €

1 028 829,03 eur bude použitých na projekty v rokoch 2020 a 2021

29 doteraz schválených projektov v roku 2020 vrátane PMD

pápežské misijné diela

Dobrá novina dlhodobo spolupracuje s Pápežskými misijnými dielami na Slovensku

Vianoce pod palmou

TEXT: LUCIA JANTOŠOVIČOVÁ

SNÍMKY: ARCHÍV DOBROVOLNÍČOK

Na prelome rokov 2019/2020 absolvovali štyri dobrovoľníčky eRka dlhodobé dobrovoľnícke pobyty v krajinách subsaharskej Afriky. Simona Lukovičová (25, Pezinok) vycestovala na päť a Alexandra Biľanská (27, Stakčín) na šesť mesiacov do Etiópie, Oľga Mutňanská (33, Nemšová) a Andrea Duhárová (22, Žilina) na osem mesiacov do Ugandy. Dlhodobé dobrovoľníctvo nad tri mesiace má svoj špecifický charakter, úskalia i radosti.

Oľga a Andrea učili v školách v ugandskom Kyabakadde, Simona a Alexandra pomáhali s administratívou a doučovaním angličtiny v etiópskej Alitene a Mekelle. „Už po prvom týždni v Alitene som sa cítila ako doma. Ľudia boli veľmi prívetiví, zdravili ma na ulici po mene, deti ma sprevádzali na ceste do projektu. Bol to radosný, komunitný čas,“ hovorí Alexandra.

Ugandské a etiópske Vianoce

Vianočná atmosféra okolo rovníka prináša iné zážitky a pocity ako náš sneh či vôňa škorice v kuchyni.

„Vianoce v Ugande nie sú až také slávnostné. My sme si preto dovolili priniesť trochu našich Vianoc a napiekli sme medovníčky. Všetci z nich boli nadšení. Na sv. Štefana prišiel arcibiskup Kampaly Cyprian Kizito Lwanga, rodák z Kyabakadde. Celebroval svätú omšu a pozval nás na slávnostnú večeru. Tam sme vytiahli gitaru s ukulele a zahrali i zaspievali sme slovenské koledy,“ popisuje ugandské Vianoce Oľga. Zaujímavosťou pre obe dobrovoľníčky bol zvyk ozdobovať vianočné pínne balónmi s nápisom *Veselé Vianoce* v angličtine. Medzi sebou si ľudia v miestnom jazyku luganda želali: *Noweli ennungi!* (čítaj: Nouveli enundži). „Na Vianoce sa všetci vo farnosti tešili. Zbor nacvičoval piesne, diskutovalo sa o najkrajšej výzdobe. V deň D sa každý slávnostne vyobliekal. Nie je zvykom dávať si darčeky, preto ani nikomu nechýbali. Bola som rada, že som mala možnosť zažiť aj Vianoce bez snehu pod palmovými listami v letných šatách,“ dodáva Andrea.

Vianoce v Etiópii sú na dvakrát. Najskôr tie „naše“ a druhé s pravoslávny dátumom 6. januára v našom kalendári, ktoré sú rozšírenejšie. „Na Štedrý deň nám prichystali večeru sestry vincentky, u ktorých sme bývali. Mohli sme sa zúčastniť aj na medzinárodnej svätej omši v angličtine. Tam sme prežili pekné spoločenstvo s ľuďmi z rôznych kútov sveta. Cítila som tam, že niekam patrí. A hoci sme boli každý iný, práve táto rozdielnosť nás spája,“ rozpráva Alexandra. Simona hovorí o tradičných etiópskych Vianociach: „Pred etiópskymi Vianocami sa dodržiava prísny vegánsky pôst. Vianoce prežívajú kresťania silno cez optiku viery. Následne majú slávnostné spoločné raňajky. Kozu, kura, nejakú tú rybu, indžeru (etiópsky chlieb), rôzne druhy omáčok. Jedlo je najväčším darom Vianoc. Ako darček od nás sme teda so Saškou pripravili chleba vo vajičku, mal úspech.“

Dobrovoľníctvo vedie k premýšľaniu

Po tom, ako človek strávi dlhší čas s konkrétnou komunitou, začne sa vynárať zásadná otázka: Ako vlastne pomáhať? „Pomoc je pre mňa po tejto skúsenosti upustenie od svojej doterajšej predstavy. Počúvať druhých, chápať kontext i prijatie faktu, že nemôžem pomôcť všetkým. Pomoc nemá byť cieľom dobrovoľníctva,“ zamýšľa sa Alexandra. „Veľa ľudí si o mne myslelo, že som na misiách, ale dobrovoľníctvo nie je o evanjelizácii,“ dopĺňa myšlienku Oľga, „našou hlavnou úlohou bolo búrať stereotypy. Tie naše i miestnych ľudí o nás. A k tomu denné

- 1 ALEXANDRA RADA SPOMÍNA NA BEZPROSTREDNOSŤ ALITENSKÝCH DETÍ, KTORÉ JU ČASTO SPREVÁDZALI PO OKOLÍ
- 2 NA ZÁKLADNEJ ŠKOLE KAROLA LWANGU S ANDREOU. SPOZNÁVAŤ MIESTNE ZVYKY MOŽNO NAJRYCHLEJŠIE PRÁVE CEZ SPOLOČNÚ PRÁCU V PROJEKTE
- 3 OLGA AKO SKÚSENÁ UČITELKA VEDELA PRIPRAVIŤ TESTY TAK, ABY ŽIAKOV NEVYŠTRAŠILI, ALE POVZBUDILI DO ĎALŠIEHO UČENIA
- 4 POOBEDNÁ DRUŽINA V ALITENE BOLA PRE SIMONU MIESTOM NAČERPANIA NOVÝCH SKÚSENOSTÍ A RADOSTI

úlohy v projekte. Ale hlavne to rúcanie mentálnych bariér, rozširovanie obzorov. O sebe navzájom.“

Simone sa pomoc spája aj s tým, že nemáme len tak bez rozmyslu dávať peniaze na veci, ktoré nie sú overené: „Pomoc má veľký význam, ale nie nepremyslené príspevky. V tom je dobré obrátiť sa na niekoho, kto rozumie danému kontextu, presne vie o toku poskytnutých financií a aký má lokálna organizácia s nimi plán.“ Andrea dopĺňa myšlienku známym príslovím o love rýb: „Myslím, že to nie je iba o naučení, ako loviť ryby, ale aj o spoznávaní toho, ako sa ryby lovia v danej oblasti. O kladení si otázok, či sa ľudia chcú venovať rybolovu, či tam majú rybníky a aké udice používajú. Viete, ako to myslím? Treba rozmýšľať o pozadí, krajine, miestnych ľuďoch a ich kultúre pred tým, ako prinesieme niečo nové.“

Meniť okolie i seba

„Výhody dlhodobého dobrovoľníctva sú v tom, že môžete viac vidieť do rôznych tém, budujete si hlbšie vzťahy, chápete spôsob komunikácie a očakávania. Zároveň tak dlhý čas vie byť i emočne náročný. Musíte prijať fakt, že nie je všetko vo vašich silách,“ hovorí Simona.

Dlhodobé dobrovoľníctvo mení okolie, no hlavne samotného človeka. „Je to klišé, ale je to tak: ideš akože zmeniť svet, ale on zmení teba,“ smeje sa Oľga, „je to až neskutočné. Mám pocit, že som si tam vytvorila domov. Sú tam moji priatelia, s ktorými som stále v kontakte.“ Alexandra dopĺňa, že vďaka dobrovoľníctvu v Etiópii viac spoznala seba, svoje hranice i schopnosti. „Veľmi ma očarili ľudia, kultúra, príroda. Etiópia bola pre mňa unikátna skúsenosť. Aj keď to nebolo vždy ľahké.“

Svätá Terézia z Lisieux hovorí, že Pán Boh nám nedáva do srdca túžby len tak. Máme ich počúvať a skúmať. Oľga, Andrea, Simona a Alexandra zašli ešte o kúsok ďalej. Prinieslo im to mnohé zmeny, skúsenosti, útrapy a radosti. No najmä presvedčenie, že riskovať s pozhnaním sa oplatí. *

Viac príbehov od dobrovoľníčok *Dobrej noviny* nájdete v sekcii *Blog na webe* www.dobranovina.sk. Vyslanie dobrovoľníčok bolo hrazené zo zdrojov *SlovakAid*.

Koronakrízu prežívame spoločne

TEXT: LUCIA JANTOŠOVIČOVÁ, JOZEF MAGDA

SNÍMKA: ARCHÍV ADAMA MASAVU

ADAM MASAVA POUŽÍVA UMENIE AKO NÁSTROJ ZMENY. PRAKTICKÉ VYUŽITIE KREATIVITY MÔŽE POMÔCť MNOHÝM V SLUME MUKURU DOZVEDIEŤ SA VIAC O SAMOTNOM VÍRUSE A TAK SA LEPŠIE CHRÁNIŤ.

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) vyhlásila 11. marca 2020 ochorenie COVID-19 za celosvetovú pandémiu. Koronakríza tým pádom zasiahla Dobrú novinu dvakrát – tu na Slovensku i cez partnerstvá v Afrike. Vzájomná flexibilita a rýchla reakcia umožnili Dobrej novine efektívne zvládnuť nečakané zmeny v projektoch.

Južný Sudán

Partnerov v Južnom Sudáne ovplyvnili predovšetkým obmedzenia pohybu na hraniciach, ako aj nariadenia o uzavretí vzdelávacích inštitúcií.

Ugandskí stavbári uviazli v areáli Nemocnice sv. Františka z Assisi v Marial Lou. Čakali na stavebný materiál zo susednej Ugandy. Keďže boli uzavreté okolité hranice, stavbárom nebolo dovolené vrátiť sa domov za svojimi rodinami. Ostali tak v nemocnici, kde pomáhali s drobnými opravami.

Vzdelávacie ekologické centrum sv. Petra Clavera v Rumbeku na niekoľko týždňov prerušilo výučbu. Učitelia a študenti pokračovali v praktickej výučbe. V malých tímoch sa pohybovali po diecéze a inštalovali či opravovali solárne panely, batérie a vodné čerpadlá v studniach.

Keňa

Kenskí partneri sa potýkali s výzvami obmedzeného pohybu. Regióny Nairobi, Mombasa, Kwale, Kilifi a Kajiado boli kompletne uzavreté. Plošne bol

zavedený zákaz vychádzania od siedmej večer do piatej ráno, maximálny počet osôb na zhromažďovanie bol päť ľudí, bolo nariadené povinné nosenie rúšok a rozostupy.

Mnohé centrá a všetky školy boli uzavreté. Centrum pre chlapcov z ulice Mwangaza dostalo výnimku a mohlo naďalej fungovať. Združenie profesionálov z oblasti špeciálneho vzdelávania zareagovalo promptne – školenia presunuli do online priestoru, monitoring zverencov prebiehal prostredníctvom aplikácií či telefonicky.

Masajskí starejší a vodcovia komunity v Kajiado, partner Dobrej noviny Challenge Aid Africa Trust spolu s kenským ministerstvom zdravotníctva rozbehli iniciatívu osvetu o koronavíruse. Šili a rozdávali rúška, inštalovali miesta na umývanie rúk. Ženy z podporných skupín učili, ako si pripraviť mydlo doma. Mukuru Promotion Centre, pod ktoré spadá Centrum pre deti s postihnutým Songa Mbele na Masomo, spustilo rozdávanie potravinových balíčkov pre miestnu komunitu.

Ani náš priateľ Adam Masava so svojím Mukuru Art Clubom nezháľal. Podarilo sa im distribuovať potravinové i hygienické balíčky. Zároveň nakreslili v slume Mukuru veľkú nástennú maľbu o tom, ako sa chrániť pred vírusom. Jarumalskí misionári v regióne Samburu mohli pokračovať v komunitných záhradách, no bez tréningov. Úroda bola našťastie dobrá, delili sa v rámci komunity. Hlad však zostal veľkou výzvou. Rozhodli sa pripravovať obed pre

miestne deti a mladých, ktorí sa vrátili zo zavretých škôl a pre rodinu predstavovali záťaž.

Uganda

Pomerne drastické preventívne opatrenia zaviedla ugandská vláda už v polovici marca. Ešte pred prvým potvrdeným prípadom uzatvorili letiská a pozemné hranice. Napriek enormnej snahe sa koronavíruse nevyhli. Zákaz vychádzania i združovania, pozastavenie hromadnej dopravy či ztvorenie tisícok škôl ochromilo krajinu.

Polovica detí z Domu prozreteľnosti v Nkokonjeru odišla domov, zostali len tí, ktorí sa nemali kam vrátiť, prípadne sa o nich dokázali lepšie postarať v centre ako doma. Detská nemocnica CURE v Mbale fungovala aj naďalej, no pre chýbajúce autobusové spojenia bola nútená zväzť pacientov vlastným minibusom.

Katolícka charita Tororo komunikovala s farskými skupinami predovšetkým telefonicky, zamestnanci pracovali z domu. Všetky osobné stretnutia sa konali na voľnom priestranstve, účastníci nosili rúška a používali dezinfekčné prostriedky.

Humanitárna výzva pre Etiópiu

Podľa WHO bola Etiópiu jednou z 13 afrických krajín s najvyššou prioritou v otázke pripravenosti na pandémiu COVID-19. Krajina totiž predstavuje jeden z najrušnejších leteckých uzlov Afriky, zároveň je druhou najľudnatejšou krajinou na africkom kontinente.

Na začiatku mája vyhlásilo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky výzvu na humanitárne projekty. Dobrá novina spolu so sestrami vincentkami z Etiópie pripravila projekt, ktorý vo verejnej súťaži uspel a od júna do novembra 2020 pomohol zlepšiť pripravenosť alitenského zdravotného strediska proti rozšíreniu koronavíruse v jeho spádovej oblasti v okrese Irob.

Zriadili sa izolačné miestnosti pre nakazených, nakúpili sa potrebné lieky, sanitka a ďalšie zdravotnícke pomôcky. Vyškolení zamestnanci strediska informovali miestnych obyvateľov o preventívnych opatreniach a zároveň pokračovali v poskytovaní základnej zdravotnej starostlivosti. Prebiehal aj monitoring prípadov „od domu k domu“ a distribuovali sa výživové balíčky. Etiópsky tím zastrešoval prácu v teréne. Dobrá novina niesla všeobecnú zodpovednosť za realizáciu projektu z prostriedkov oficiálnej rozvojovej pomoci SR.

Zdravotné stredisko v Alitene má vynikajúcu reputáciu, prichádzajú doň pacienti zo širokého okolia. Ako jediné nevládne zariadenie svojho druhu poskytuje služby aj chudobným. Zabezpečenie jeho plynulého chodu a príprava na zvládnutie prípadov koronavíruse, boli pre túto oblasť kľúčové. *

Text bol napísaný na základe informácií dostupných k dňu redakčnej uzávierky v júli 2020.